

KS. KONRAD GLOMBIK
Opole

TEOLOGIA MORALNA NA POCZĄTKU NOWEGO TYSIĄCLECIA W AKADEMII ALFONSJĄSKIEJ

1. Powstanie i działalność Akademii Alfonsjańskiej –
2. Organizacja studiów –
3. Program nauczania

Spośród dyscyplin teologicznych teologia moralna z pewnością należy do tych, wobec których trzecie tysiąclecie chrześcijaństwa stawia nowe problemy i pytania. Jednym z głównych zadań teologii moralnej, zgodnie ze wskazaniem Soboru Watykańskiego II, jest ukazywanie wzniosłości powołania wiernych w Chrystusie i ich obowiązku przynoszenia owocu w miłości za życie świata¹. Oceny realizacji tego zadania w okresie posoborowym już dokonano. Warto zastanowić się, jak teologia moralna przygotowała się i jak spełnia to zadanie na początku nowego tysiąclecia, które niesie ze sobą nowe wyzwania, pytania i problemy.

Próba ukazania studium teologii moralnej i kręgu jej aktualnych zagadnień jest omówienie działalności Akademii Alfonsjańskiej. Choć uczelnia ta nie jest najstarszym i jedynym w świecie ośrodkiem studiów teologii moralnej, to aktualnie jako Wyższy Instytut Teologii Moralnej jest tym środowiskiem akademickim, który w ogromnej mierze ma wpływ na sposób uprawiania teologii moralnej w świecie. Na wstępie zostanie przypomniana historia Akademii Alfonsjańskiej, jej cel oraz działalność (1). W dalszej części zostanie omówiona organizacja studiów przygotowujących moralistów z całego świata (2). W końcu zostanie przedstawiony program nauczania na przykładzie studiów w roku akademickim 2001/2002 (3).

1. Powstanie i działalność Akademii Alfonsjańskiej

Idea założenia wyższej szkoły dla studiów teologii moralnej wiąże się z osobą św. ALFONSA MARIJ LIGUORI (1696–1787), doktora Kościoła, odnowiciela teologii moralnej w XVIII w. Decyzję o założeniu szkoły teologii moralnej studiowanej w du-

¹ Por. DFK 16.

chu założyciela podjęła Kapituła Generalna redemptorystów w 1894 r. Początkowo miała to być wewnętrzna szkoła Zgromadzenia Najświętszego Zbawiciela. Swoją działalność zainaugurowała w listopadzie 1909 r. Niestety, po kilku latach, w 1914 r., z powodu różnorodnych trudności działalność szkoły została przerwana. Po I wojnie światowej powrócono do idei utworzenia instytutu teologii moralnej w duchu św. Alfonsa podczas Kapituły Generalnej w 1936 r. Wtedy to przyjęto postulat przygotowania kadry profesorskiej dla nauczania teologii moralnej. Założenie to nie zostało jednak do końca zrealizowane, w dużej mierze z racji wybuchu II wojny światowej.

Plany te na nowo zaczęto omawiać podczas Kapituły Generalnej w 1947 r. Wtedy też podjęto decyzję o utworzeniu instytutu teologii moralnej, który miał rozpocząć swoją działalność w 1948 r. Jednakże dopiero 9 lutego 1949 r. Rada Główna zgromadzenia podjęła decyzję o utworzeniu Fundacji Akademii Alfonsjańskiej i o mianowaniu pierwszych profesorów. Rok 1949 stanowi zatem datę erygowania Akademii Alfonsjańskiej jako wewnętrznej szkoły teologii moralnej Kongregacji Najświętszego Zbawiciela. 8 listopada 1950 r. odbył się wykład inauguracyjny, podczas którego ówczesny generał redemptorystów, o. L. BUIJS (†1953), zaprezentował program studiów na rok akademicki 1950/51. Podczas inauguracji kolejnego roku akademickiego o. Buijs zapowiedział tworzenie nowej teologii moralnej, którą odtąd należy studiować w połączeniu z teologią pastoralną i teologią duchowości². Założenia te stanowią z pewnością jeden z elementów zapoczątkowania odnowy teologii moralnej w XX w. W 1953 r. zmarł nagle o. L. Buijs, w związku z czym Kapituła Generalna redemptorystów podjęła decyzję o przerwaniu dopiero co rozpoczętej działalności uczelni. Czteroletnia przerwa miała służyć przygotowaniu kadry profesorskiej³

W marcu 1956 r. była gotowa kadra profesorska, a 25 marca 1957 r. Kongregacja ds. Zakonów uznała Akademię jako wewnętrzną szkołę publiczną teologii moralnej prowadzoną przez zakon redemptorystów i otwartą dla duchowieństwa diecezjalnego i zakonnego. Studia były prowadzone na poziomie uniwersyteckim, choć Akademia nie posiadała statutu uniwersyteckiego. Trzy lata później, 2 sierpnia 1960 r., po zatwierdzeniu statutów, Kongregacja Seminariów i Uniwersytetów, za zgodą papieża JANA XXIII, włączyła Akademię Alfonsjańską do Wydziału Teologicznego Papieskiego Uniwersytetu Laterańskiego. W październiku 1969 r. Kongregacja Nauczania Katolickiego zaaprobowała przedłożony przez Akademię program studiów⁴

Podczas inauguracji roku akademickiego 1957/58, kiedy to Akademia Alfonsjańska zaczęła funkcjonować w ramach Uniwersytetu Laterańskiego, jako jeden z głównych celów jej istnienia postulowano odnowę teologii moralnej poprzez formację naukowców i profesorów⁵ Dzisiaj można powiedzieć, że cel ten został osiągnięty.

² Por. A. CÓRDOBA CHAVES, *La Academia Alfonsiana: cincuenta años al servicio de la teología moral*, StMor 37 (1999), s. 232–237; F. GRENIUK, *Katolicka teologia moralna w poszukiwaniu własnej tożsamości*, Lublin 1993, s. 102.

³ Por. B. HÄRING, *Meine Erfahrung mit der Kirche*, Freiburg im Br. 1989, s. 46.

⁴ Por. ACCADEMIA ALFONSIANA, *Ordo. Anni Academici 2001–2002*, bmrw, s. 5.

⁵ Por. CÓRDOBA CHAVES, *art. cyt.*, s. 241.

Potwierdza to m.in. fakt, że profesorowie tejże uczelni byli konsultorami komisji teologicznej podczas Soboru Watykańskiego II. Wśród nich był wielki teolog moralista B. HÄRING (1912–1998), który współpracował przy redakcji Konstytucji duszpasterskiej o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes* oraz Dekretu o formacji kapłańskiej *Optatam totius*. Ponadto Häring, który był profesorem Akademii Alfonsjańskiej od 1951 r., miał ogromny wpływ na ubiblijnienie teologii moralnej, jej ukierunkowanie na personalizm i przyczynił się w znacznej mierze do ogólnego rozwoju tej dyscypliny teologicznej⁶. Do grona wykładowców Akademii należą też inni znaczący teologowie moralisci, m.in.: R. KOCH (1905–1995), J. ENDRES (ur. 1906), H. BOELAARS (1907–1983), D. CAPONE (1907–1995), A. REGAN (1909–1992), J. VISSER (1912–1991), F.X. MURPHY (1914–2002), L. VEREECKE (ur. 1920), R. ROY (1927–1986), M. VIDAL (ur. 1937), J. RÖMELT (ur. 1957).

Zasadniczym celem Akademii jest prowadzenie badań naukowych w zakresie teologii moralnej w świetle zbawczego misterium Chrystusa z uwzględnieniem ducha czasu i potrzeb ludu Bożego. Kolejnym celem Akademii jest przygotowanie studentów do poszukiwań wokół źródeł teologii moralnej, jej zasad, metod, zastosowania teologii moralnej oraz jej relacji do innych dziedzin nauki. Tak pojmowane studium teologii moralnej ma przygotować do nauczania tej dyscypliny, do badań naukowych, do podjęcia innych zadań dla dobra Kościoła i społeczeństwa oraz do dialogu z wyzwaniem współczesności.

Siedziba Akademii Alfonsjańskiej znajduje się przy via Merulana w Rzymie, jej rektorem jest aktualnie o. prof. S. MAJORANO, CSsR. Do grona wykładowców Akademii należą m.in.: L. ALVAREZ, D. BILLY, J.B. BOTERO, N. CAPPELLETTO, A. CORDOBA, M. FAGGIONI, J. FONSECA, R. GALLAGHER, B. HIDBER, B. JOHNSTONE, T. KENNEDY, E. KOWALSKI, M. MCKEEVER, L. PADOVESE, S. PALUMBIERI, B. PETRÀ, R. PRADA, S. REHRAUER, I. SANNA, R. TREMBLAY, S. VIOTTI oraz A. WODKA. Kadre profesorską w przeważającej części stanowią członkowie Zgromadzenia Najświętszego Zbawiciela pochodzący z Włoch, Australii, USA, Kolumbii, Polski oraz Irlandii⁷. Na studiach w roku akademickim 2001/2002 było zapisanych 284 studentów pochodzących z wszystkich kontynentów: 122 z Europy, 58 z Azji, 47 z obu Ameryk, 54 z Afryki oraz 3 z Australii–Oceanii. W gronie tym większość stanowili księża diecezjalni (180). Studiowało także 86 zakonników i 5 zakonnice z 42 różnych zgromadzeń oraz 13 osób świeckich⁸.

Od 1963 r. oficjalną publikacją Akademii Alfonsjańskiej jest rocznik, zaś od 1980 r. ukazujące się dwa razy w roku *Studia Moralia*. W 1983 r. przy Akademii

⁶ Por. O. WEIß, *Häring Bernhard*, w: F.W. BAUTZ (opr.), *Biographisch-Bibliographisches Kirchenlexikon*, t. XVII/4, Herzberg 2000, k. 563–565; J. RÖMELT, *Häring, Bernhard*, LThK³ 11, k. 123; K. GLOMBIK, *Od moralności prawa do moralności miłości. O Bernhard Häring CSsR i teologia moralna XX w.*, HD 72 (2002), nr 3, s. 35.

⁷ Por. ACCADEMIA ALFONSIANA, *Ordo*, s. 61–65.

⁸ Por. S. MAJORANO, *Relazione dell'anno accademico 2001–2002*, w: ACCADEMIA ALFONSIANA, *Inaugurazione. Anno Accademico 2002–2003*, Roma 2002, s. 25–26.

utworzono wydawnictwo *Edacalf* (Editiones Academiae Alphonsianae), które w ramach kolekcji *Quaestiones morales* wydaje publikacje na tematy teologicznomoralne⁹. W budynku Akademii znajduje się specjalistyczna biblioteka, która zawiera pokaźne zbiory, głównie z dziedziny teologii moralnej. Dla profesorów i studentów prowadzona jest księgarnia dobrze zaopatrzona w najnowsze pozycje teologicznomoralne z całego świata. Akademia posiada też własną stronę internetową (www.alfonsiana.edu), gdzie zamieszczone są m.in. informacje o historii uczelni, aktualny program studiów, terminarz, dane dotyczące poszczególnych instytucji oraz adresy wykładowców.

2. Organizacja studiów

Jednym z celów Akademii Alfonsjańskiej jest formacja teologów, którzy w przyszłości będą nauczać teologii moralnej oraz prowadzić badania naukowe w ramach tej dyscypliny. Szczególną wagę do formacji teologów przywiązywał B. HÄRING. W swoich refleksjach na temat wyzwań i zadań teologii moralnej w trzecim tysiącleciu podkreślił szczególną rolę nowej generacji twórczych nauczycieli teologii moralnej, którzy będą w stanie odczytywać znaki czasu i rozpoznawać potrzeby Kościoła w poszczególnych wspólnotach lokalnych¹⁰.

Zgodnie z dokumentem Kongregacji Nauczania Katolickiego *Normae quaedam*, opublikowanym 20 maja 1968 r. dla Uniwersytetu Laterańskiego i Akademii Alfonsjańskiej, który zainicjował zmiany dotyczące organizacji nauczania na tych uczelniach, Akademia podjęła dwa jego cykle. Są to cykle drugiego i trzeciego stopnia¹¹. Obydwa one stanowią studium specjalistyczne z teologii moralnej, a warunkiem podjęcia takiego studium w Akademii Alfonsjańskiej jest ukończenie podstawowego pięcioletniego studium filozofii i teologii w tzw. cyklu pierwszego stopnia oraz znajomość łaciny, greki biblijnej i jednego języka nowożytnego, oprócz języka ojczystego i włoskiego. W ramach cyklu drugiego stopnia nauczanie dokonuje się metodą analizy i syntezy i jest formą specjalizacji w ramach teologii moralnej. Jest to tzw. specjalizacja licencjacka. Jej przebieg przewiduje studium wszystkich działów teologii moralnej: części metodologicznej, biblijnej, patrystyczno-historycznej, systematycznej oraz antropologicznej.

Cykl licencjacki trwa dwa lata (4 semestry), w ciągu których student zobowiązany jest uczestniczyć w 18 wykładach, 3 seminariach i w dyskusjach 2 tematów z teologii moralnej. Do licencjatu należy ponadto przedłożyć pracę pisemną oraz zaliczyć tezy egzaminacyjne. Zaliczenie poszczególnych kursów jest punktowane. Dla zdobycia stopnia licencjatu wymagane jest osiągnięcie w ciągu 4 semestrów łącznej sumy 64 punktów.

⁹ Por. CÓRDOBA CHAVES, *art. cyt.*, s. 254.

¹⁰ Por. B. HÄRING, *Moraltheologie für das dritte Jahrtausend*, Graz–Wien–Köln 1999, s. 17

¹¹ Por. CÓRDOBA CHAVES, *art. cyt.*, s. 253.

W pierwszym semestrze studenci kursu licencjackiego obligatoryjnie uczestniczą w kursie metodologii. Pozostałe wykłady wybierają dowolnie, udział w nich jest jednakże obowiązkowy. Dla zaliczenia kursu wymagany jest udział w $\frac{3}{4}$ wymiaru godzin danego wykładu przewidzianych na semestr. Zajęcia prowadzone są w języku włoskim, choć istnieje możliwość uczęszczania na niektóre z nich w języku angielskim¹².

Celem cyklu trzeciego stopnia jest uzyskanie doktoratu. Warunkiem przyjęcia na kurs doktorancki jest licencjat z teologii moralnej oceniony przynajmniej jako *magna cum laude*, predyspozycja do prowadzenia badań naukowych, którą opiniuje odpowiednia komisja Akademii, znajomość jednego języka nowożytnego oraz zapewniony pobyt w Rzymie przynajmniej przez jeden semestr. Istnieje możliwość przyjęcia na studia doktoranckie także studentów, którzy studia licencjackie odbyli w innym ośrodku akademickim. O przyjęciu na studium trzeciego cyklu decyduje komisja złożona z rektora uczelni, dwóch profesorów zwyczajnych i dwóch nadzwyczajnych. Student w ciągu dwóch lat ma prawo rozpoczęcia studium doktoranckiego i wraz z dowolnie wybranym moderatorem określa tematykę badań oraz przebieg studium w danym roku akademickim. Zazwyczaj wybiera się wykłady z działu teologii moralnej, w ramach którego mieści się tematyka doktoratu. Program ten wymaga aprobaty rektora uczelni.

Nie później niż 9 miesięcy przed obroną doktorant jest zobowiązany do przedłożenia 5 egzemplarzy schematu dysertacji w celu uzyskania aprobaty rektora i wyznaczenia drugiego moderatora pracy. Dysertacja, napisana pod okiem dwóch moderatorów, musi zostać złożona w sekretariacie przynajmniej na miesiąc przed publiczną obroną. O dopuszczeniu do obrony decyduje rektor uczelni wraz z moderatorami pracy. Dla uzyskania tytułu doktora teologii moralnej wymagana jest jeszcze publikacja przynajmniej pewnej części dysertacji. Należy tego dokonać w ciągu pięciu lat od obrony publicznej¹³.

Oprócz zasadniczych cykli studium w Akademii Alfonsjańskiej istnieje jeszcze możliwość odbycia dwuletniego kursu specjalistycznego dla zdobycia dyplomu w zakresie teologii moralnej oraz możliwość studiów w formie hospitowania poszczególnych wykładów i seminariów.

3. Program nauczania

Program nauczania w Akademii Alfonsjańskiej obejmuje około 30 wykładów i 20 seminariów prowadzonych przez profesorów Akademii oraz zaproszonych gości. Tematyka wykładów i seminariów jest podzielona na 4 działy teologii moralnej: część biblijną, patrystyczno-historyczną, systematyczną (w tym teologia moralna funda-

¹² Por. ACCADEMIA ALFONSIANA, *Ordo*, s. 10–14.

¹³ Por. *tamże*, s. 15–18.

mentalna i szczegółowa) oraz antropologiczną (antropologia systematyczna i empiryczna). Oprócz tego istnieje wykład z metodologii teologii moralnej, który jest obowiązkowy dla wszystkich studentów pierwszego roku licencjatu. Większość seminariów i wykładów (każdy po dwie godziny tygodniowo) jest prowadzonych w cyklu semestralnym.

Część biblijna studium teologii moralnej w roku akademickim 2001/2002 składała się z trzech wykładów. Ze Starego Testamentu był to wykład dotyczący orędzia moralnego Księgi Przysłów na tle innych ksiąg mądrościowych Pisma Świętego. Z Nowego Testamentu jeden z wykładów nosił tytuł *Dynamizm stwórczy wolności u św. Pawła*, a drugi dotyczył etycznych implikacji chrystologii. W ramach części biblijnej seminaria były poświęcone problematyce hermeneutycznej, prawu wolności w Liście św. Jakuba, powiązaniu *agape* ze sprawiedliwością u św. Pawła oraz etyce królestwa Bożego.

W ramach części patrystycznej omawiane było m. in. rozumienie seksualności i wstrzeźliwości w starożytnym chrześcijaństwie oraz problematyka prawosławnej doktryny moralnej. Z historii teologii moralnej poruszone zostały dwa tematy: wprowadzenie do historii teologii moralnej oraz życie moralne jako „praktyka” miłości w perspektywie alfonsjańskiej. W ramach tego działu seminarium było poświęcone problematyce moralnej u Mistrza ECKHARTA.

Największą ilość tematów proponuje się w ramach teologii moralnej systematycznej. Wśród tematów z teologii moralnej fundamentalnej były m.in.: wprowadzenie do specjalizacji z teologii moralnej; godność i rola sumienia; problematyka zła; Jezus Chrystus jako ostateczny fundament moralności chrześcijańskiej i wezwanie do naśladowania; charakter eklezjalny teologii moralnej oraz duchowość teologiczna życia konsekrowanego. Z teologii moralnej szczegółowej zaproponowano następujące tematy: prawo i sprawiedliwość w kontekście dobra; demokracja jako wyzwanie etyczne wobec polityki; analiza etyczna socjalistycznej myśli politycznej; problematyka wojny i pokoju w tradycji chrześcijańskiej; bioetyka środowiska naturalnego i świata zwierząt; etyka małżeństwa; nierozzerwalność małżeństwa w Kościele Wschodnim i Zachodnim oraz etyka własności. Tematyka seminariów w ramach omawianego działu dotyczyła m.in.: etyki seksualnej w aktualnych podręcznikach teologii moralnej, rozumienia Kościoła i moralności w świetle poglądów niektórych współczesnych teologów, miejsca i znaczenia Eucharystii w podręcznikach teologii moralnej, problematyki etyczno-politycznej globalizacji, wierności małżeńskiej w rozumieniu niektórych współczesnych teologów, dóbr materialnych i własności prywatnej, problemu samobójstwa i eutanazji, sprawiedliwości społecznej jako nauce interdyscyplinarnej, prawnym kwestiom aborcji oraz problematyce konfliktów małżeńskich, ich przyczyn i możliwości zażegnania.

W dziale z zakresu antropologii wykłady obejmowały tematy dotyczące stosunku antropologii chrześcijańskiej wobec modernizmu i postmodernizmu, integralnej koncepcji osoby ludzkiej, perspektywy antropologicznej w ramach bioetyki kresu

życia, czynu ludzkiego jako bazy antropologicznej współczesnej teologii moralnej, wpływu najważniejszych szkół psychologicznych na refleksję etyczną i pastoralną oraz współczesnego literackiego rozumienia miłości. Przedmiotem seminariów w ramach części antropologicznej były m.in. sposoby stosowania tomistycznej antropologii u niektórych teologów współczesnych, kwestia patologii psychologicznej oraz problematyka lęku w ujęciu autorów współczesnych¹⁴.

Program nauczania potwierdza, że teologia moralna w Akademii Alfonsjańskiej na progu trzeciego tysiąclecia pozostaje wierna swoim źródłom podstawowym nie tylko dzięki temu, że istnieją wykłady o tematyce biblijnej czy patrystycznej, ale głównie dlatego, że w ramach każdego wykładu Pismo Święte i nauczanie Ojców Kościoła są tekstami źródłowymi. Z drugiej strony przytoczone tematy wykładów potwierdzają, że jest to teologia, która nie zamyka się na problemy i dylematy współczesnego świata.

Jednym z wyzwań dla teologii moralnej na początku nowego tysiąclecia jest postmodernizm. Zwrócił na to uwagę ks. prof. I. SANNA — prorektor Uniwersytetu Laterańskiego w Rzymie i wykładowca Akademii podczas inauguracyjnego wykładu w roku akademickim 2001/2002 w Akademii Alfonsjańskiej. Prof. Sanna podkreślił m.in., że postmodernizm — jako ważny element współczesnej kultury — stanowi dla teologii wezwanie do krytycznego dialogu, który jest nieunikniony i bardziej konieczny niż kiedykolwiek. Teologia bowiem, zwłaszcza zaś teologia moralna, nie może koncentrować się jedynie na swoich źródłach podstawowych, jej krąg zainteresowań musi dotyczyć całej rzeczywistości: procesów społecznych, możliwości współczesnej techniki, biegu wydarzeń politycznych, wartości kulturowych i naukowych¹⁵. Potwierdzeniem, że w Akademii Alfonsjańskiej podejmuje się aktualne problemy życia społecznego, jest także dyskusja dotycząca *Karty praw Unii Europejskiej*, w której wzięli udział profesorowie i studenci w auli głównej uczelni w dniu 3 maja 2002 r.¹⁶

* * *

Przypomnienie historii rozwoju Akademii Alfonsjańskiej, jej celu i działalności oraz struktury organizacyjnej studiów i programu nauczania teologii moralnej nie wyczerpuje bogactwa nauczania teologii moralnej; stanowi to jedynie jej zewnętrzne „oblicze” na początku nowego tysiąclecia. Nie ulega jednak wątpliwości, że Akademia Alfonsjańska jest ważnym ośrodkiem studiów teologii moralnej, w którym przynajmniej przez ostatnie półwiecze kształciła się większość teologów moralistów z całego świata. Jest to też jeden z ośrodków, w którym dokonywała się odnowa

¹⁴ Por. ACCADEMIA ALFONSIANA, *Ordo*, s. 39–58.

¹⁵ Por. I. SANNA, *L'antropologia della postmodernità e la coscienza umana*, w: ACCADEMIA ALFONSIANA, *Inaugurazione. Anno Accademico 2001–2002*, Roma 2001, s. 23–41.

¹⁶ Por. MAJORANO, *art. cyt.*, s. 28.

teologii moralnej. Tematyka wykładów i organizacja studiów potwierdzają, że Akademia pozostaje wierna Biblii, Tradycji i Urzędowi Nauczycielskiemu Kościoła, a przy tym jest otwarta na problemy współczesnego świata. Ostatecznym kryterium oceny jej działalności w nowym tysiącleciu pozostanie grono teologów moralistów, którzy w przyszłości będą podejmować dialog ze współczesną kulturą oraz czytelnie i atrakcyjnie ukazywać współczesnym wzniosłość powołania w Chrystusie oraz obowiązek przynoszenia owocu miłości za życie świata.

La teologia morale all'inizio del terzo millennio all'Accademia Alfonsiana

Sintesi

Per la teologia morale, il terzo millennio porta i nuovi problemi e le nuove domande. Secondo il Concilio Vaticano II uno dei più importanti compiti della teologia morale è illustrare la grandezza della vocazione dei fedeli in Cristo e il loro obbligo di portare frutto nella carità per la vita del mondo (*Optatam totius 16*). Da più di cinquant'anni l'Accademia Alfonsiana realizza questo compito a livello scientifico. Essa è stata fondata nell'anno 1949 dalla Congregazione del Santo Redentore per investigare la teologia morale alla luce del mistero di Cristo e formare gli studenti in teologia morale. Oggi l'Accademia Alfonsiana, come Istituto Superiore di Teologia Morale, è una delle più importanti scuole nella quale si formano i teologi moralisti di tutto il mondo. Nasce la domanda di come l'Accademia realizzi questo compito conciliare e come si prepari per realizzarlo nel nuovo millennio. Il presente articolo prova rispondere a questa domanda per mostrare la storia della nascita dell'Accademia Alfonsiana, il suo fine e la sua attività, presentando anche l'organizzazione degli studi e il programma dell'insegnamento dell'anno accademico 2001/2002. Abbiamo consapevolezza che lo studio e la ricerca scientifica dell'Accademia Alfonsiana non sono l'unica e l'ultima espressione esauriente della teologia morale, ma un importante volto nella ricerca teologica all'inizio del terzo millennio del cristianesimo.